

ISSN (Printed): 2788-8738

електронний
науково-практичний
журнал

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Серія: економіка та управління

№ 12
2024

Редакційна колегія

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Дука Анастасія Петрівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту організацій, Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна).

E-mail: duka@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7682-4274>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56607090800>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=AvNkdOcAAAAJ&hl=uk>

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА:

Старченко Григорій Володимирович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту організацій Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна).

E-mail: starchenko@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2707-1055>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57220892211>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=EK-KbUEAAAAJ&authuser=1>

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Абрамова Алла Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічних, корпоративних фінансів та фінансового посередництва, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: abramova@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3364-8316>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213158224>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=xi0sG2QAAAAJ>

Баженова Олена Володимирівна – доктор економічних наук, професор кафедри економічної кібернетики, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

E-mail: bazhenova@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3197-8426>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36019971600>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=PQOBGAKAAAAJ&hl=th>

Велькі Януш – доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки, університету «Опольська політехніка» (Ополе, Польща).

E-mail: wielki@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8973-768X>

Scopus: <http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=36988284700>

Google Scholar: https://scholar.google.pl/citations?user=n_tTGzkAAAAJ&hl=pl

Грешко Роман Ігорович – кандидат економічних наук, доцент, кафедра фінансів і кредиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, (Чернівці, Україна).

E-mail: greshko@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3054-356X>

Web of Science ResearcherID: <https://www.webofscience.com/wos/author/rid/D-5314-2016>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=H59-9H8AAAAJ>

Гросу Вероніка – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, аудиту і фінансів, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, (Сучава, Румунія).

E-mail: grosu@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2465-4722>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=33067714100>

Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=YGem_xIAAAAAJ&hl=uk

Дерій Жанна Володимирівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

E-mail: derii@reicst.com.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3695-7202>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192007118>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=xofre1wAAAAJ&hl=uk>

Дерун Іван Анатолійович – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та аудиту, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

E-mail: derun@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0114-4746>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56530675600>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=rlf356wAAAAJ&hl=uk>

Дименко Руслан Анатолійович – доктор економічних наук, доцент кафедри менеджменту та соціального забезпечення ДВНЗ Університет банківської справи (Львів, Україна).

E-mail: dymenko@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6980-8038>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209474767>

Google Scholar: https://scholar.google.pl/citations?user=n_tGzkAAAAJ&hl=pl

Дубина Максим Вікторович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

E-mail: dubyna@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5305-7815?lang=en>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56912277800>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=T4JdgC0AAAAJ&hl=en>

Іващенко Алла Іванівна – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

E-mail: ivashchenko@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4599-7137>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194156942>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=7nG6tOYAAAAJ&hl=uk&authuser=1>

Козак Катерина Богданівна – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту та логістики, Одеський національний технологічний університет (Одеса, Україна).

E-mail: kozak@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8099-6607>

Researcher ID: j7279-2016

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ppB77U0AAAAJ>

Косач Ірина Анатоліївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту організацій Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна).

E-mail: kosach@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1730-7140>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57220895162>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=8YL9ZRcAAAAJ&hl=uk>

Космулес Крістіна Габріела – кандидат економічних наук, асистент професора, кафедра бухгалтерського обліку, аудиту і фінансів, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, (Сучава, Румунія).

E-mail: cosmulese@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8406-7004>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202515465>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=cIVKXdgAAAAJ>

Крилов Денис Валерійович – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна).

E-mail: krylov@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8522-5433>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210564690>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=W2IEAtAAAAJ&hl=ru>

Кудлаєва Наталія Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: kudlaieva@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8369-886X>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216708388>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=7dTA8kEAAAAJ>

Лагодієнко Наталія Володимирівна – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри професор кафедри бухгалтерського обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет (Миколаїв, Україна).

E-mail: lagodiienko@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8472-1395>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205588534>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=54reaXkAAAAJ&hl=ru>

Лопашук Інна Афанасіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: lopashchuk@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9934-6607>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210603521>

Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=ictw_AwAAAAJ

Марич Максим Григорович – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету фінансів, підприємництва та обліку, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: marych@reicst.com.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5400-0503>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57199997202>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=l2EftuoAAAAJ>

Марусяк Наталія Леонідівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: marusiak@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4427-2238>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57474083400>

Web of Science ResearcherID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/GQJ-0641-2022>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=QJGu690AAAAJ&hl=uk>

Мисака Ганна Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

E-mail: mysaka@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0621-8513>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57204425940>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=n2GxjUgAAAAJ&hl=ru>

Міхальчук Камелія-Каталіна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра бухгалтерського обліку, аудиту і фінансів, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, (Сучава, Румунія).

E-mail: mihalciuc@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5598-5829>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56067290000>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Gy8NjzUAAAAJ>

Новикова Іннола Вікторівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту ВСП "Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва" (Київ, Україна).

E-mail: novykova@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7322-6727>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217106303>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=AjWcGA0AAAAJ>

Нікіфоров Петро Опанасович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: nikiforov@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4860-0139>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226348080>

Web of Science ResearcherID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/GQM-3138-2022>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&authuser=5&user=LUAsgEAAAAJ>

Островська Наталія Степанівна – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри публічних, корпоративних фінансів та фінансового посередництва, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: ostrovska@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7259-7403>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=56606207800>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=LGP7-rgAAAAJ&hl=uk>

Пономаренко Тетяна Вадимівна – доктор економічних наук, доцент, проректор з міжнародних зв'язків, Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Бугая (Київ, Україна).

E-mail: ponomarenko@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6734-6212>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200557140>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=fkGdur4AAAAJ&hl=ru>

Попова Любов Василівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічних, корпоративних фінансів та фінансового посередництва, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: popova@reicst.com.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7015-5567>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219009893>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=75Ylud0AAAAJ>

Соколюк Маріан – кандидат економічних наук, доцент, кафедра бухгалтерського обліку, аудиту і фінансів, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, (Сучава, Румунія).

E-mail: socoliuc@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6378-6686>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55293527700>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=EwsbIf0AAAAJ>

Ткачук Ірина Ярославівна – доктор економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: tkachuk@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1081-8693>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56074538100>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=tkAiVSwAAAAJ&hl=uk>

Федишин Майя Пилипівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічних, корпоративних фінансів та фінансового посередництва, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

E-mail: fedyshyn@reicst.com.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0807-6814>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57212144390>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=5ASxij4AAAAJ&hl=uk>

Філіпова Наталія Володимирівна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри публічного управління та менеджменту організацій, Національний університет "Чернігівська політехніка" (Чернігів, Україна).

E-mail: filipova@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5720-865X>

Web of Science ResearcherID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/921740>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=wfI0IDgAAAAJ&hl=uk>

Харабара Віолетта Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра фінансів і кредиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, (Чернівці, Україна).

E-mail: kharabara@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8555-6440>

Web of Science ResearcherID: <https://www.webofscience.com/wos/author/rid/D-4977-2016>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=SP911rYAAAAJ&hl=uk>

Хлачук Елена – доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки та державного управління, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, (Сучава, Румунія).

E-mail: haciuc@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0601-748X>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36344699700>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=XifOypoAAAAJ&hl=uk>

Холявко Наталія Іванівна – доктор економічних наук, доцент, кафедра фінансів, банківської справи та страхування Національного університету «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

E-mail: kholiavko@reicst.com.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2951-7233>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56912328200>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=tCxuUscAAAAJ&hl=uk>

Чоботару Маріус-Сорін – кандидат економічних наук, лектор, кафедра бухгалтерського обліку, аудиту і фінансів, Сучавський університет імені Штефана чел Маре, (Сучава, Румунія).

E-mail: ciubotariu@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8560-9223>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56426187600>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=fQqM7ykAAAAJ>

Чорнодід Ігор Степанович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та менеджменту, Академія праці, соціальних відносин та туризму (Київ, Україна).

E-mail: chornodid@reicst.com.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4464-2641>

Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202442164>

Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=zoVq-icAAAAJ&hl=uk>

№ 12 (2024): Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління

Фаховий електронний науково-практичний журнал «Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління»

Фахова реєстрація (категорія «Б»): [Наказ МОН України від 06.06.2022 року № 530 \(Додаток 2\)](#)

Галузь науки: економічні

Спеціальності: **051** – Економіка; **071** – Облік і оподаткування; **072** – Фінанси, банківська справа та страхування; **073** – Менеджмент; **075** – Маркетинг; **076** – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, **241** - Готельно-ресторанна справа, **242** - Туризм.

Журнал включено до наукометричних та реферативних баз

даних: [Vernadsky National Library](#), [Google Scholar](#), [Index Copernicus](#), Crossref, [Open Ukrainian Citation Index](#).

Опубліковано: 30-04-2024

Світове господарство і міжнародні економічні відносини

Сутність і ознаки розвитку механізмів активізування міжнародних економічних відносин

Н. Г. Георгіаді, Ю. С. Стефанський

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-02-01>

[PDF завантажити статтю](#)

Економіка та управління національним господарством

Базові аспекти цифровізації ринку праці в Україні

О. В. Сидоренко, Б. В. Цішевський

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-01>

[PDF завантажити статтю](#)

Розвиток електронної комерції в Україні в сучасних умовах

Д. В. Крилов

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-02>

[PDF завантажити статтю](#)

Аналіз основних тенденцій забезпечення сталого розвитку зеленої економіки України: європейська інтеграція

П. А. Фісуненко

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-03>

[PDF завантажити статтю](#)

Впровадження сучасних методів податкового менеджменту для досягнення стратегічних цілей державної податкової служби України

О. М. Приходько, О. Д. Огданська

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-04>

 PDF завантажити статтю

Ініціативи підтримки ветеранів на регіональному рівні в Україні в умовах соціально-економічної кризи

О. В. Голубєв

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-05>

 PDF завантажити статтю

Обґрунтування необхідності та основних завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки в Україні

К. С. Шапошников, В. О. Стойка, Ю. Ю. Точиліна

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-06>

 PDF завантажити статтю

Економіка та управління підприємствами (за видами діяльності)

Перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств малого та середнього бізнесу

В. М. Кувик

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-01>

 PDF завантажити статтю

Бюджетування як ключовий аспект контролінгу діяльності підприємства

С. В. Коробка

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-02>

 PDF завантажити статтю

Сучасні тренди діджиталізації бізнес-менеджменту

О. Ф. Присяжнюк, І. І. Кравчук, М. А. Місевич

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-03>

 PDF завантажити статтю

Економічні проблеми якості продукції на сучасному етапі

А. В. Корюгін, О. Л. Шпатакова

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-04>

 PDF завантажити статтю

Фактори впливу на рівень розвитку адаптаційних систем менеджменту підприємств

Н. Г. Георгіаді, А. А. Кубант

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-05>

 PDF завантажити статтю

Діджиталізація як важливий фактор формування конкурентоспроможності аграрних підприємств

О. В. Алексєєва, К. В. Мазур, В. А. Кривогубець

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-06>

 PDF завантажити статтю

Діагностика фінансового стану на прикладі ПП «Віннер Форд Рівне» в умовах зростаючої невизначеності

К. В. Мельникова, В. С. Петренко, Т. І. Белугіна

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-04-07>

 PDF завантажити статтю

Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика

Трансформація соціально-економічного ландшафту України під впливом війни: аналіз основних макроекономічних показників

М. М. Голота

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-07-01>

 PDF завантажити статтю

Соціальна реабілітація в умовах війни: світовий досвід та проблеми України

І. В. Шапошникова

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-07-02>

 PDF завантажити статтю

Використання сучасних інструментів підтримання мотивації та ефективності використання трудового потенціалу персоналу

А. В. Холодницька, В. О. Мотуз

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-07-03>

 PDF завантажити статтю

Цифровізація менеджменту персоналу: концептуальні аспекти та тенденції

О. І. Кравчук, І. О. Варіс, К. О. Рубель

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-07-04>

 PDF завантажити статтю

Гроші, фінанси і кредит

Фінансовий аналіз переміщених закладів вищої освіти південного регіону України

В. С. Петренко, К. В. Мельникова

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-08-01>

 PDF завантажити статтю

Краудфандинг у сфері нерухомості: від реалій до можливостей в Україні

О. Б. Яфінович, Н. А. Плешакова, Є. А. Носова

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-08-02>

 PDF завантажити статтю

Координація монетарної та фіскальної політик у розвитку національної економіки

В. В. Коваленко, І. П. Ситник, С. А. Шелудько

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-08-03>

 PDF завантажити статтю

Стратегії підтримки переміщеного бізнесу в умовах збройної агресії та природного лиха в системі корпоративних фінансів

Г. О. Алексін

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-08-04>

 PDF завантажити статтю

Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)

Процес реалізації аутсорсингових послуг з обліку, оподаткування та звітності для фізичних осіб – підприємців

О. В. Чернецька, С. В. Драницька

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-01>

 PDF завантажити статтю

Інформаційне забезпечення звітності компаній під час війни

Т. В. Ковальова, Г. М. Воляник

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-02>

 PDF завантажити статтю

Інтеграція блокчейн-технології в систему обліку та аналізу контрольованих операцій

Т. М. Сторожук, А. С. Моргуненко

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-03>

 PDF завантажити статтю

Професійна етика бухгалтерів в контексті електронних довірчих послуг та використання штучного інтелекту

О. М. Ромашко, С. Я. Король

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-04>

 PDF завантажити статтю

Туризм та готельно-ресторанна справа

Винні тури як складова агротуризму

В. О. Бойко, Л. О. Бойко

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-12-01>

 PDF завантажити статтю

УДК 330.101:330.34

JEL Classification: L15, L86, O38

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-06>

ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ТА ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

JUSTIFICATION OF THE NECESSITY AND MAIN TASKS OF STATE REGULATION OF THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY IN UKRAINE

Шапошников К. С.

Доктор економічних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
начальник відділу науково-дослідної роботи та атестації наукових кадрів,
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0003-0640-9934

Стойка В. О.

Кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики,
Вінницький національний аграрний університет,
м. Вінниця, Україна
ORCID: 0000-0002-8830-1822

Точиліна Ю. Ю.

Кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та підприємництва,
Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м. Одеса, Україна
ORCID: 0000-0001-8760-4824

Kostiantyn Shaposhnykov

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Honored Worker of Science and Technology of Ukraine,
Head of the Research and Certification of Scientific Personnel Department,
SSI «Institute of Education Content Modernization» of the MES of Ukraine,
Kyiv, Ukraine

Vitalii Stoika

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Computer Sciences and Economic Cybernetics,
Vinnytsia National Agrarian University,
Vinnytsia, Ukraine

Yuliya Tochylna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Economics and Entrepreneurship,
Odesa State Academy of Civil Engineering and Architecture,
Odesa, Ukraine

Сучасні виклики, що притаманні економічній системі та суспільству в цілому, а також поглиблення інноваційного розвитку привели до стрімкого процесу цифровізації, який поступово охоплює весь світ. Основними перевагами цифрової економіки є створення нових імпульсів для економічного піднесення, зміна та модернізація усталених економічних зв'язків, повсякденного життя тощо. Для українського суспільства цифровізація має стати пріоритетним вектором розвитку, адже вона здатна не тільки підвищити конкуренто-

спроможність економіки, але й створити додаткове підґрунтя для подолання наслідків повномасштабної війни. Тому розкриття ключових завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки в Україні є актуальним питанням для сьогодення. Метою дослідження є поглиблення теоретико-методологічних засад та аргументація пріоритетів державного регулювання, що дозволять усунути існуючі перешкоди на шляху поширення цифрової економіки на вітчизняному просторі. Для досягнення поставленої мети авторами використано низку загальнонаукових та специфічних методів пізнання: спостереження, індукції та дедукції, аналіз і синтез, систематизації та класифікації, статистичний метод, які у сукупності дозволили виділити пріоритетні завдання державного регулювання розвитку цифрової економіки, вирішення яких є потужним шляхом до пришвидшення процесу цифровізації. З'ясовано, що державне регулювання розвитку цифрової економіки це складний процес, в якому держава здійснює цілеспрямований і комплексний вплив на систему взаємопов'язаних елементів, основним призначенням яких є створення вигідних умов для динамічного формування, модернізації, впровадження ІКТ у процеси виробництва, обміну та споживання. Державне регулювання розвитку цифрової економіки має стати важливою складовою загальної системи державного регулювання економіки, а його основне завдання полягає у формуванні ефективного регуляторного середовища. Поряд з цим варто виділяти інші не менш важливі завдання, вирішення яких позитивно позначиться на процесі цифровізації, які було систематизовано у п'ять основних блоків: нормативно-правовий, організаційно-економічний, інституційно-організаційний, культурно-психологічний, інституційно-інфраструктурний.

Ключові слова: державне регулювання; інновація; ІКТ; національна економіка; цифровізація.

Modern challenges inherent in the economic system and society as a whole, as well as the deepening of innovative development, have led to a rapid process of digitalization, which is gradually covering the whole world. The main advantages of the digital economy are the creation of new impulses for economic growth, change and modernization of established economic relations, everyday life, etc. For Ukrainian society, digitization should become a priority vector of development, because it is able not only to increase the competitiveness of the economy, but also to create an additional basis for overcoming the consequences of a full-scale war. Therefore, revealing the main tasks of state regulation of the development of the digital economy in Ukraine is becoming an urgent issue for today. The purpose of the study was to deepen the theoretical and methodological foundations and substantiate the priority tasks of state regulation of the development of the digital economy, which will allow to eliminate the existing obstacles to its spread in the domestic space. To achieve the set goal, a number of general scientific and special methods of cognition were used, including observation, induction and deduction, analysis and synthesis, systematization and classification, statistical method, which collectively made it possible to identify the priority tasks of state regulation of the development of the digital economy, the solution of which is a powerful way to speeding up the digitization process. It was found that the state regulation of the development of the digital economy is a complex process, during which the state authorities exercise a purposeful and versatile influence on the system of interconnected elements, the main purpose of which is to create favorable conditions for the active formation, modernization, introduction of ICT in production processes, exchange, distribution and consumption. State regulation of the development of the digital economy should become an important component of the general system of state regulation of the economy, and its main task is to create an effective regulatory environment. Along with this, it is worth highlighting additional tasks, the solution of which can positively affect the digitalization process, which were systematized into five main blocks: normative-legal, organizational-economic, institutional-organizational, cultural-psychological, institutional-infrastructural.

Key words: state regulation; innovation; ICT; national economy; digitalization.

ВСТУП

Розвиток суспільства у XXI столітті характеризується динамічністю та інтенсивною взаємодією, що обумовлює трансформацію усталеної структури економіки та появу нових галузей господарства. Поступово основними факторами розвитку національної економіки стають людські та інтелектуальні ресурси, які спроможні генерувати нові технології та ідеї, відповідно високого пріоритету набуває розвиток сфери нематеріального виробництва. Відчутними глобальними процесами сьогодення стають не тільки формування інформаційного суспільства, поширення ІКТ, але розбудова цифрової економіки, яка змінює усталені зв'язки, повсякденне життя й світ в цілому, а від так здатна створювати нові імпульси для економічного піднесення.

Виклики останніх років, з якими зіштовхнулася українська спільнота, а саме карантинні обмеження пандемії Covid-19 та розгортання повномасш-

табної війни, актуалізують питання розбудови цифрової економіки, технології якої дозволяють створити додаткове підґрунтя для подолання їх наслідків. Але розбудова цифрової економіки це складний процес, що відбувається під дією багатьох факторів, які можуть мати стимулюючий або деструктивний вплив. Тому, ми вважаємо, що держава повинна відігравати ключову роль у розвитку цифрової економіки, оскільки вона на основі визначеної системи інструментів та механізмів здатна забезпечити ефективно впровадження цифровізації на вітчизняному просторі. У цьому контексті назрілим є проведення наукових досліджень, що демонструють доцільність державного регулювання розвитку цифрової економіки в Україні та його основні завдання, вирішення яких має сприяти її активізації та більш стрімкому поширенню.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Проблема цифрової економіки та особливостей її державного регулювання сьогодні досить

жваво розкривається в науковій літературі й активно формує коло прихильників, незважаючи на її недавнє зародження, що, у першу чергу, обумовлено її стрімким розвитком та позитивними здобутками для суспільства. Вітчизняні дослідники беруть активні участь у цьому процесі, відповідно їх широка зацікавленість питаннями цифровізації та діджиталізації підтверджується численними науковими публікаціями та монографічними дослідженнями. Серед інших ми виділяємо розробки Альпакової В. [1], Батракової Т. [2], Линовецької В. [2], Руденка М. [12], у яких розкриті пріоритети та перспективи цифровізації, її особливості та принципи. У працях Корнєєвої Ю. [5], Котелевця Д. [6], Лупака Р. [7], Штець Т. [7] значну увагу приділено з'ясуванню визначенню ролі держави у розвитку цифрової економіки та її інфраструктури. Проте, вважаємо за необхідне продовження дослідження окреслених аспектів, що обумовлено актуальністю та злободенністю питання.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою даної роботи є поглиблення теоретико-методологічних засад та визначення пріоритетних завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки, що дозволить усунути наявні перешкоди її поширення на вітчизняному просторі. Відповідно основні завдання даного дослідження полягають у з'ясуванні сутності державного регулювання розвитку цифрової економіки та обґрунтуванні його актуальності в сучасних умовах; систематизація та деталізація основних завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під час дослідження використано систему загальнонаукових та спеціальних методів пізнання, на основі яких було досягнуто окресленої мети. Серед інших було вживано наступні методи: 1) спостереження, індукції та дедукції для розкриття особливостей та переваг цифровізації для індивіда, економіки та суспільства в цілому; 2) аналіз і синтез, що дозволило з'ясувати сутність та необхідність державного регулювання розвитку цифрової економіки; 3) метод систематизації та класифікації для визначення основних завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки та їх деталізації; 4) статистичний метод для обробки та узагальнення статистичних даних щодо доступу населення України до мережі Інтернету. Інформаційною базою дослідження стали нормативно-правові та законодавчі акти, матеріали Кабінету Міністрів України, аналітичні розробки, монографічні та періодичні наукові публікації вітчизняних авторів, які присвячені розкриттю сучасних тенденцій розвитку цифрової економіки в Україні.

РЕЗУЛЬТАТИ

Стрімкий розвиток ІКТ став ключовим фактором у формуванні цифрової економіки, яку сьогодні визначають винятковим трендом функціонування світового господарства. Обсяги цифрової економіки стрімко збільшуються, і, як наслідок, цифрові та інформаційні технології поступово проникають в усі сфери соціально-економічного життя, тому, не дивно, що її визнають своєрідною рушійною силою інноваційного розвитку. Але, незважаючи на високі темпи поширення цифрової економіки, ми вважаємо, що її подальше зростання є можливим на основі використання виважених механізмів та інструментів державного регулювання, що мають бути спрямовані на стимулювання, підтримку та регулювання сучасних процесів цифровізації.

В цілому цифрову економіку визначають як економіку нового типу, що обумовлює трансформацію усталених економічних процесів, господарської діяльності, взаємодії суб'єктів економіки тощо. Розбудова цифрової економіки дозволяє перейти на більш високий рівень техніко-технологічного розвитку [4, р. 170], що передбачає активне впровадження та подальше використання цифрових та техніко-технологічних новацій, комунікацій тощо, які дозволяють забезпечити сталий суспільно-економічний розвиток. Саме тому основну мету цифровізації економіки визначають як «перебудову виробництва, сприяння зростання гнучкості та пристосованості до мінливих ринкових умов, що дозволить забезпечити зростання конкурентоспроможності національної економіки в період цифрових змін» [12, с. 62].

Нові технології покликані спрощувати існуючі господарські процеси й тим самим підвищувати ефективність економічної системи в цілому. Відповідно, враховуючи значення цифровізації та залучення нововведень, уряди більшості розвинених країн світу докладають значних зусиль у напрямку стимулювання інноваційних процесів, активізації інноваційної діяльності, адже їх результати у подальшому повинні бути використані в економіці. Вирішити такі задачі можливо за рахунок державного регулювання, що виступає невід'ємним атрибутом розвитку національної економіки більшості країн сучасності, а також позначається на функціонуванні інших соціальних систем. У загальному розумінні під державним регулюванням економіки розуміють «системне втручання державних органів влади за допомогою різних методів та інструментів задля забезпечення виконання своїх функцій та розвитку основних економічних процесів, що дозволить досягти позитивних соціально-економічних результатів» [14, с. 232]. Отже, основна мета державного регулювання економіки полягає у забезпеченні економічного зростання та підвищенні

конкурентоспроможності країни на світовій арені. Але, в сучасних умовах, її вирішення можливо лише на інноваційній основі, залученні ІКТ тощо. Відповідно державне регулювання розвитку цифрової економіки має стати важливою складовою загальної системи державного регулювання економіки.

Під державним регулюванням розвитку цифрової економіки розуміємо складний процес, в ході якого органи державної влади здійснюють цілеспрямований та різнобічний вплив на систему взаємопов'язаних елементів, основним призначенням яких є створення вигідних умов для активного формування, модернізації, впрова-

дження ІКТ в процесі виробництва, обміну, розподілу та споживання.

Однією з базових задач державного регулювання розвитку цифрової економіки є формування ефективного регуляторного середовища, яке повинно забезпечувати сприятливий правовий режим, що необхідний для поступового зростання цифрової економіки. Поряд з цим існує низка не менш важливих завдань, які у комплексі здатні створити умови, що необхідні для поглиблення процесу цифровізації в Україні. Ми вважаємо, що такі завдання доцільно поділити на п'ять основних груп, які систематизовано на рис. 1.

Рис. 1. Групування основних завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки

Джерело: систематизовано на основі [6; 7, с. 273; 15]

Блок нормативно-правового спрямування покликаний урегулювати нормативно-правове поле, формувати чіткі та прозорі «правила гри», яких мають дотримуватися суб'єкти господарювання. Така законодавча база повинна не тільки впорядковувати відносини між агентами цифрової економіки, але й створювати стимули для їх раціональної поведінки. Отже, основними завданнями даного блоку є:

- формування виваженої нормативно-законодавчої бази, необхідної для ефективного розвитку цифрової економіки;
- мінімізація правових обмежень, що перешкоджають поширенню цифровізації;
- урегулювання діяльності існуючих інститутів цифрової економіки.

Важливим кроком у частковому вирішенні окреслених завдань стало прийняття у 2021 році Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» [11], який спрямований на створення необхідних умов для інноваційної діяльності та інноваційного бізнесу, розвитку інноваційної інфраструктури, залучення талановитих фахівців та інвестицій, що потрібні для поглиблення процесу цифровізації. Крім того,

на законодавчому рівні запроваджено особливий правовий режим «Дія Сіті», який визначає правові, організаційні та фінансові аспекти щодо стимулювання розвитку цифрової економіки.

Не менш важливими є завдання інституційно-організаційного спрямування, що передбачають організацію державної політики з питань цифровізації; розробку та реалізацію Національної Стратегії цифрового розвитку та цільових програм цифровізації сфер і галузей економіки. Зокрема, з метою поширення цифровізації в економічній діяльності та з необхідністю узгодження системи правових інститутів і норм, а також враховуючи досвід високорозвинутих країн, урядом було прийнято у 2018 році «Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 рр.» [9], а у 2021 р. «Концепцію розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації» [10], в межах яких визначено фактори щодо стимулювання впровадження цифрових технологій в економічну та соціальну сфери країни, врегульовано понятійно-категоріальний апарат, окреслено основні цілі та принципи цифровізації та її стратегічні напрями в різних галузях національної економіки.

В цілому до пріоритетних інституційно-організаційних завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки зараховуємо:

- розбудову інститутів цифрової економіки на всій території України, діяльність яких має передбачати вирішення задач щодо поширення цифровізації;

- заснування нового державного органу (інституту) з планування, координації та моніторингу реалізації політики цифровізації;

- розробку та впровадження «галузевих проєктів з розвитку цифрової інфраструктури (транспорт, енергетика, водопостачання та водовідведення, освіта, охорона здоров'я тощо)» [16] та забезпечення їх інтегрованості через стандартизацію;

- узгодження національних, регіональних та галузевих стратегій та програм розвитку з наявними цифровими можливостями;

- активізацію співпраці та налагодження комунікації бізнесу та держави у питаннях створення та подальшого впровадження ІКТ;

- збільшення частки цифрових державних послуг, що позитивно сприймаються населенням через розуміння переваг тотальної цифровізації й як наслідок поступова розбудова «держави у смартфоні».

Надзвичайно важливе значення мають задачі інституційно-інфраструктурного спрямування, адже цифрова інфраструктура виступає основою розвитку цифровізації, оскільки забезпечує створення ІКТ та їх подальше впровадження в усі сфери суспільно-економічної діяльності. Відповідно наявні проблеми цифрової інфраструктури негативно позначаються на темпах цифровізації національної економіки. Серед пріоритетних інституційно-інфраструктурних завдань державного регулювання розвитку цифрової економіки ми виділяємо:

- створення цифрових хмарних платформ, які дозволяють швидко отримувати здобутки від нових інноваційних можливостей та гнучко реагувати на неочікувані виклики сьогодення;

- розбудову інформаційних комунікацій, зокрема «розширення широкосмугового доступу, покриття мобільним інтернетом, поширення мереж 5G, впровадження «хмарних» технологій, створення дата-центрів тощо» [16];

- поширення проєктів ДПП, що мають за мету створення цифрових платформ та налагодження співпраці між державою, бізнесом та громадянськістю;

- вирішення проблеми цифрових розривів, що обумовлені нерівномірним доступом населення до цифрових технологій та низьким рівнем покриття території України цифровою інфраструктурою. Так, у 2021 році лише 82,7% вітчизняних домогосподарств мали доступ до мережі Інтер-

нет [13, с. 72]. Позитивною є тенденція, що за рік даний показник було збільшено майже на 5%. Також варто наголосити на значному цифровому розриві між міською та сільською місцевістю, адже остання набагато менше задіяна у процесах цифровізації;

- стимулювання розвитку науково-дослідної та інноваційно-технологічної діяльності як основи забезпечення технологічної самостійності цифровізації та запоруки самобутності (незалежності) національної економіки.

Державне регулювання розвитку цифрової економіки обов'язково повинно передбачати формування сприятливого економічного середовища, тому його важливою складовою є вирішення задач організаційно-економічного характеру, серед яких чільне місце посідає мотивування економічних агентів до впровадження та подальшого використання сучасних ІКТ, цифрових технологій. Проте, така мотивація повинна заохочувати усіх агентів до відповідних дій, адже надання пільг або преференцій лише окремим суб'єктам господарювання приведе до руйнації конкурентного середовища, зрощування бізнесу та влади тощо. Формування виваженої мотиваційної політики щодо цифровізації має спонукати до діджиталізації усіх економічних суб'єктів без винятку. Крім того, організаційно-економічні задачі державного регулювання розвитку цифровізації в Україні передбачають:

- усунення бар'єрів, що перешкоджають розвитку цифрової економіки, серед яких варто виділити такі як бар'єри входження на ринок нового суб'єкта підприємницької діяльності; бар'єри щодо просування на ринку нового товару; бар'єри залучення та використання нової технології (техніки);

- прискорення інтеграції цифрових технологій у господарську діяльність та виробничі процеси, що дозволить збільшити конкурентоздатність вітчизняних компаній;

- надання податкових пільг або використання інших методів фінансового стимулювання інноваційної діяльності та розвитку ІКТ;

- поширення цифрових технологій в сфері нематеріального виробництва;

- вирішення проблем інтелектуально-кадрового забезпечення та дефіциту висококваліфікованих кадрів, що необхідні для масштабного розвитку цифрової економіки;

- врегулювання питань неформальної (цифрової) зайнятості, в тому числі робота на інтернет майданчиках, фріланс робота тощо. Адже цифровізація приводить до активного поширення нових форм зайнятості, які характеризуються такими властивостями як «високий рівень професіоналізму, цифрова грамотність, постійне самовдосконалення» [8, р. 1997].

- пошук додаткових інвестицій, формування сприятливого інвестиційного середовища, що дозволить залучати додаткові фінансові ресурси необхідні для розвитку інноваційної діяльності та цифрової інфраструктури.

Задачі культурно-психологічного спрямування мають допоміжний характер, але в цілому сприяють поширенню цифровізації в суспільстві. До них зараховуємо:

- розвиток системи інформаційної безпеки, кібербезпеки як важливої умови формування довіри до цифрового середовища;

- популяризацію серед населення переваг цифровізації для економіки та суспільства, що має привести до активного використання цифрових компетенцій у професійній діяльності громадян та повсякденному побуті;

- гарантування захисту прав інтелектуальної власності й даних;

- поширення цифровізації у соціальній сфері, розвиток цифрової освіти та цифрових навичок серед усіх верств населення. Зокрема, Міністерством цифрової трансформації України у 2021 році було досліджено цифрові навички серед населення віком від 18 до 70 років й було отримано досить невтішні результати: 11,2% - взагалі не мають жодних навичок з цифровізації; 47,8% - демонструють вмінь рівень нижче «базового рівня» [3].

Отже, цифровізація поступово стає невід'ємним атрибутом сьогодення, адже без нових технологій та комп'ютеризації важко уявити сучасну освіту, медицину, інтернет-банкінг, приватний бізнес та інші аспекти господарської діяльності та повсякденного життя. Тому, з метою стимулювання розвитку цифрової економіки, держава

повинна вирішувати цілий комплекс завдань, які у сукупності спроможні створити необхідні умови для ефективного та прискореного процесу цифровізації української економіки та суспільства.

ДИСКУСІЯ ТА ВИСНОВКИ

Актуальність дослідження розвитку цифрової економіки та особливостей її державного регулювання не викликає сумнівів, адже цифровізація та діджиталізація стають ознаками сучасності та кардинально змінюють усталені способи виробництва, зв'язки, повсякденність тощо. Для України доцільність поширення цифрової економіки обумовлена не тільки її здатністю забезпечувати зростання національної економіки й відкривати нові вектори розвитку для суб'єктів господарювання, але створенням додаткових можливостей для повоєнного відновлення народногосподарського комплексу. Отже, поширення цифрової економіки є одним з пріоритетних завдань для України, яка поступово інтегрується до європейського співтовариства.

Вважаємо, що важливим кроком на шляху розбудови цифрової економіки на вітчизняному просторі є її державне регулювання, що дозволяє максимально використати наявні можливості та потенціал. Наразі існує широке коло завдань, а саме нормативно-правові, організаційно-економічні, інституційно-організаційні, культурно-психологічні та інституційно-інфраструктурні, вирішення яких, по-перше, залежить від державного втручання; по-друге, спроможне створити сучасне інноваційне середовище для бізнесу, можливості для покращення соціально-економічного становища, додаткового залучення інвестицій та інноваційного прориву.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Apalkova, V. (2015). Kontseptsiiia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Yevrosoiuzi ta perspektyvy Ukrainy [The concept of the development of the digital economy in the European Union and the prospects of Ukraine]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Seriiia Menedzhment innovatsii - Bulletin of Dnipropetrovsk University. Innovation Management series*, 23 (4), 9–18. [in Ukrainian].
2. Batrakova, T. & Lynovetska, V. (2018). Osoblyvosti ta pryntsyipy tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini [Features and principles of the digital economy in Ukraine]. *Ekonomichni studii - Economic studies*, Vol 2 (20), pp. 94-97 [in Ukrainian].
3. Danylenko, Yu. & Myronovych, V. (2023). Skilky ukraintsiiv ne maiut dostupu do internetu i koly my podolaiemo tsyfrovoyi rozryv [How many Ukrainians do not have access to the Internet and when will we overcome the digital divide]. *SPEKA - onlain-media: Vebsait – SPEKA - online-media: Website*. Retrieved from <https://speka.media/skilki-ukrayinciv-dosi-ne-mayut-dostupu-do-internetu-i-shho-robiti-z-cifrovim-rozrivom-plg4x9> [in Ukrainian].
4. Dubyna, M., Kholiavko, N., Zhavoronok, A., Safonov, Y., Krylov, D. & Tochylina, Yu. (2022). The ICT Sector in Economic Development of the Countries of Eastern Europe: a Comparative Analysis. *WSEAS Transactions on Business and Economics*, 19, 169-185 DOI: 10.37394/23207.2022.19.18.
5. Kornieieva, Yu. (2018). Rol derzhavy u sprianni investytsiiam u rozvytok tsyfrovoy ekonomiky [The role of the state in promoting investments in the development of the digital economy]. *Ekonomika i prohnozuvannia - Economics and forecasting*, 1, 120-134. DOI: 10.15407/eip2018.01.120 [in Ukrainian].
6. Kotelevets, D. (2022). Derzhavne rehuliuivannia rozvytku infrastruktury tsyfrovoy ekonomiky: sutnist ta osoblyvosti realizatsii [State regulation of the development of the infrastructure of the digital economy: essence and features of implementation]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriiia: ekonomika ta upravlinnia - Problems of modern transformations. Series: Economics and Management*, 3. DOI: 10.54929/2786-5738-2022-3-03-02. [in Ukrainian].
7. Lupak, R., Shtets, T. & Pryshliak, O. (2020). Instytutsionalni aspekty derzhavnoho rehuliuivannia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky Ukrainy [Institutional aspects of state regulation of the development of the digital economy of Ukraine]. *Biznes-inform - Business information*, 1, 271-277. DOI: 10.32983/2222-4459-2020-1-271-277 [in Ukrainian].

8. Popelo, O., Kychko, I., Shaposhnykova, I., Shaposhnykov, K., Tochylina, Yu. & Stoika V. (2023). The Role of Digital Technologies in Balancing the Labor Market in the Conditions of the Post-War Recovery of the Ukraine's Economy. *Review of Economics and Finance*. Vol. 21, pp. 1991-2002. DOI: <https://doi.org/10.55365/1923.x2023.21.214>.
9. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018-2020 roky ta zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo yii realizatsii: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 sichnia 2018 r. № 67-r [On the approval of the Concept of Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020 and the approval of the plan of measures for its implementation: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine from January 17, 2018 № 67-p] *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
10. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovoykh kompetentnosti ta zatverdzhennia planu zakhodiv z yii realizatsii: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 3 bereznia 2021 r. № 167-r [On the approval of the Concept of the development of digital competences and the approval of the plan of measures for its implementation: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine from March 3, 2021 № 167-p] *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
11. Pro stymuliuvannia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 15 lypnia 2021 roku № 1667-IX [On stimulating the development of the digital economy in Ukraine: The Law of Ukraine from July 15, 2021, № 1667-IX] *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> [in Ukrainian].
12. Rudenko, M.V. (2018). Tsyfrovizatsiia ekonomiky: novi mozhlyvosti ta perspektyvy [Digitalization of the economy: new opportunities and prospects]. *Ekonomika ta derzhava - Economy and the state*, Vol 11, pp. 61-65. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.11.61 [in Ukrainian].
13. Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy 2022. [Statistical Yearbook of Ukraine 2022]. (2022). *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy: Vebsait – State Statistics Service of Ukraine: Website*. Retrieved from https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/year_22_u.pdf [in Ukrainian].
14. Tarnavska, O. (2016). Osoblyvosti derzhavnoho rehuliuвання v umovakh transformatsii ekonomiky Ukrainy [Peculiarities of state regulation in the conditions of transformation of the economy of Ukraine]. *Naukovyi visnyk LNUVMBT imeni S. Z. Gzhitskoho - Scientific Bulletin of S. Z. Gzhitskyi LNUVMBT*, 18, 2 (69), 230-233. [in Ukrainian].
15. Ukraina 2030E – kraina z rozvynutoiu tsyfrovou ekonomikoju [Ukraine 2030E is a country with a developed digital economy]. *Hvylya.net: Vebsait – Hvylya.net: Website*. Retrieved from <https://hvylya.net/uk/special-projects/177938-ukraina-2030e-kraina-z-rozvinutoju-cifrovoju-ekonomikoju> [in Ukrainian].
16. Ukraine – 2030. Strategy for changing the future [Ukraine – 2030. Strategy for changing the future] *National Institute of Strategic Studies: Vebsait – National Institute of Strategic Studies: Website*. Retrieved from <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-12/ukraine-2030-1.pdf> [in Ukrainian].